

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

SEŠTADIENIS — SATURDAY, BALANDIS — APRIL 2, 1983

Nr. 65

LKB KRONIKA Nr. 55

Kratos ir tardymai

Vilnius. 1982 spalio 11 d. nuo 8 iki 12 val. buvo padaryta krata Jono Sadūno, Marytės Sadūnienės ir Nijolės Sadūnaitės kambariuose. Nutarimą kratai daryti 1982.X.10 sankcionavo LTSR Vilniaus r. prokuroras N. Krempovski. Nutarime rašoma, kad LTSR prokuroro padėjėja R. Juciūtė, susipažinusi su baudžiamąja byla Nr.57-2-031-81 dėl šmeižto Vilniaus r. Vokės eksperimentinio ūkio direktoriaus Petro Dukšto atžvilgiu ir nustatius, kad parengtinio tardymo duomenimis turi pagrindą manyti, jog pas piliētį Sadūną, Joną, Jono, gyvenantį Vilniaus mieste, Architektų 27-2, randasi rankraščiai, užpildyti Sadūno ranka, nutarė padaryti krata su tikslu atrasti ir paimiti Sadūno rankraščius.

Krata vykdė R. Juciūtė ir nepateikęs dokumento beto, net nepasisakęs pavardės, civiliai apsirėngę vyriškis, neabejotinai čekistas, dalyvaujant R. Juciūtės atsivestom kvietinėm Untulienė. Neonilai ir R. Juciūtė Nijolės Sadūnaitės kambariuose neleidė Sadūnui paskambinti į darbovietę, pranešti, kad negalės ateiti į darbą. Čekistas, tik po ilgų prašymų, leido Sadūnienę nuvesti 6 metrų dukrelę į vaikų darželį. Kadangi jis vienos eiti neleidė, tai Sadūnienę palydėti pasisūlė kvietinė Untulienė.

bet Juciūtė įsakė palydėti jos patikimai kvietinei N. Rulevičienėi.

Krata pradėjo daryti Jono Sadūno kambariye. Čekistas ilgai vartė ir peržiūrėjo visus pašto siuntos kvitus, telegramas, religinio turinio knygas. Jis paėmė 78 registruotų laišku, rašytų politkaliniams (jų tarpe 15 į užsienį) įteikimo pranešimus. Domėjosi visais laiškais, taip pat ir rašytais Nijolės Sadūnaitės. Po to liepė atidaryti duris į balkoną ir, ištraukęs tarp dėžių stovintį seną portfelį, jį atidarė, kur rado daržoves. Grįžęs į kambarį prašė atidaryti magnetofoną, po to su įniršimu atkėlė sofos viršų ir apžiūrėjo, kas po ja yra. Nusivylęs, kad nieko nerado, čekistas paskambino telefonu:

— Tai aš. Mašina nereikalinga!

Baigęs kratą Jono Sadūno kambariye, čekistas paėmė beveik visus Jono Sadūno ranka rašytus įvairius rankraščius, pareiškimų pašto viršininkui kopijas ir užrašų knygutę su adresais ir telefonų numeriais. Sadūnas prašė, kad knygutę su adresais ir telefonų numeriais jam paliktų, nes tai jam reikalinga, ir siūlė kitas 4 užrašų knygutes, jo ranka prirašytas, bet Juciūtė užprotestavo:

— Mes žinome, ką darome! Imame, ką norime!

(Bus daugiau)

Velykų varpai tepripildo mūsų sielas ramybės džiaugsmo, tepaspardina mūsų žingsnius į laisvą Tėvynę žemėje — ir į Amžinąją Tėvynę Viešpatyje, kai žemiškoji kelionė mums baigsis. Aleliuja!

KATALIKAI PASAULYJE

Atpirkimo metai

Jubiliejiniai Atpirkimo metai, toliau kalbėjo Jonas Paulius II, mūsų mintis natūraliai nukreipia į tas vietas, kuriose už mūsų išganyką mirė ir prisikėlė Kristus. Šventojame Žemėje tebegyvena saujelė krikščionių, kuriems reikia pagalbos ir solidarumo. Popiežius todėl kvietė visus melstis už Šventosios Žemės krikščionis, jiems materialiai padėti, tuo būdu konkrečiai prisidedant prie Šventosios Žemės šventovių išlaikymo ir paremiant šakotą Bažnyčios veiklą tame krašte.

Višinskio gatvė

Iš Varšuvos patirta, kad miesto municipalinė taryba, pritarėdama Lenkijos vyskupo iniciatyvai, nutarė pavadinti vieną sostinės aikštę kardinolo Stepono Višinskio vardu. Naujoji kardinolo Stepono Višinskio aikštė Varšuvoje yra netoli nuo Lenkijos vyskupo konferencijos sekretorijato namų, Wronia gatvės gale.

Darbo teologija

Kalbėdamas šimtatūkštinei Abrucių ir Molizės gyventojų, daugiausia pramonės darbininkų miniai, Šv. Tėvas priminė darbo teologijos pagrindus. Nenuilstamai rodydama amžinojo išganyko idealą — kalbėjo popiežius, — Bažnyčia vsada rūpinasi ir žmogaus orumo iškelimu ir jo medžiagine gerove, nes Bažnyčia kiekviename žmogui, ypač tame, kuris kencia, mato paties Jėzaus Kristaus paveikslą. Bažnyčia yra ištikimusi, kad žmogus savo darbu bendradarbiauja su Dievu, visatos Kūrėju. Žmogui Dievas yra

patikėjęs šio pasaulio pažangą. Bažnyčia tiki, kad darbas yra socialinio klausimo raktas. Kalbėdama apie darbą, Bažnyčia prieš akis turi krikščionišką žmogaus vaizdą, nepriylgstamą krikščionišką žmogaus orumą. Dėl to ji yra tikra, kad, norint išspręsti socialinį klausimą, nėra jokio reikalo kreiptis į tas ideologijas, kurios skelbia prievartą. Bažnyčiai pilnai užtenka Jėzaus Kristaus Evangelijos, kuri visu griežtumu įpareigoja daryti visa, kad būtų apsaugotos žmogaus teisės ir žmogaus orumas.

Šakotas medis

Popiežių Joną Paulių II aplankė apie keturi šimtai švento Pauliaus draugijos narių, vyrų ir seserų vienuolių, kurie šiais metais mini vienuolinio gyvenimo arba kunigystės 25-erį arba 50-ties metų sukaktis. Švento Pauliaus draugiją popiežius palygino su šakotu medžiu, linkėdamas, kad šis medis ir toliau neštų gausius vaisius Bažnyčiai. Popiežius ypač priminė tris sritis, kuriose plačiai pasireiškia švento Pauliaus draugijos nariai: apaštalamą, spaudos darbą — krikščioniškų knygų bei laikraščių spausdinimą ir platinimą ir jaunimo auklėjimą.

Laisvė — nedaloma

Priimdamas naujojo Prancūzijos ambasadoriaus skiriamuosius raštus, popiežius Jonas Paulius II pakartojo, jog vienas esminių Apaštalo Sosto akcijos tarptautinėje plotmėje tikslų yra ugdyti dialogą, taiką ir teisingumą, drauge skatinant pasaulio valstybes niekad neprarasti vilties, kad

Estų kompartijos slaptas dokumentas

Laisvės Radio ir United Press (1983.II.21) žiniomis, suomių laikraštis „Ilta-Sanomat“ paskelbė slaptą Estijos komunistų partijos centrinio komiteto nutarimą, datuotą 1978 m. gruodžio 19 d., kuriame nedviprasmiškai pasisakoma už Estijos kalbinį rusinimą. Šis dokumentas pasirašęs Estijos KP pirmasis sekretorius Karl Vaino šiu metų sausio mėnesį lankėsi Suomijoje. Nutarime išdėstytos 47 rekomendacijos rusų kalbai Estijoje plėsti. Pavyzdžiui, patariamasi intensyviau mokytį rusiškai iki mokyklinio amžiaus vaikus. Žurnale „Eeste Kommunist“ (1983, Nr. 1), estų Akademijos narys Gustav Naan kritikavo užsienio radijų keliama triukšmą dėl „rusinimo“ ir pridūrė, kad „kai kurie mūsų intelektualai prisidėjo prie šio triukšmo, o kai kurių vaikų tėvai jiems pritaria“. Anot Naan'o, nacionalizmas esąs „kapitaliz-

mo produktas“, o tautinis klausimas esąs „labai sudėtingas“, nes jis didele dalimi „grynai jausmų dalykas“. Jo nuomone, „tautomis vadinamos apraiškos išnyks ateinančių šimtmečių metu, tautiniai skirtumai išnyks, tautos susilies į suvienytą, etninių skirtumų neturinčią žmonių; tautinės kultūros — į suvienytą pasaulio kultūrą“. Naan pamiršta pridurti, kad, pagal sovietinę teoriją, ta suvienyta žmonija kalbės „Lenino kalba“. Nepriklausomoje Estijoje 1940 metais 88 procentų gyventojų buvo estai, o 1979 metų surašymo duomenimis, tik 65 procentai. (ELTA)

Izraelis svarsto Maskvos motyvus

Jeruzalė. — Sovietų Sąjungos įspėjimas Izraeliui „neliesti Sirijos“ sukėlė rūpesčių Izraelio vyriausybei. Premjeras Beginas tarėsi su opozicijos darbo partijos vadu Shimon Peres. Po susitikimo premjeras pareiškė, kad sovietų įspėjimas visai nereikalingas, nes „mums atrodo, jog Sirijai nėra jokios priežasties pulti mus, o mes irgi neturime jokių planų pulti Siriją“. Stebėtojai spėlioja, kodėl Maskva šiuo metu tokį įspėjimą paskelbė? Prisimenama, kad 1967 m. sovietai irgi skelbė įspėjimus Izraeliui prieš pat karą su arabais pradžia.

— Iranas paskelbė, kad pakeliama naftos gamyba iki 3.2 mil. statinių kasdien.

TRUMPAI IŠ VISUR

— PLO vadas Arafatas po ilgų delsimų atvyko į Jordaną tartis su karaliumi Husseinu dėl Palestinos ateities klausimų. Nuo šio susitikimo priklausio prezidento Reagano taikos iniciatyva. Jis siūlė steigti Palestinos valstybę — federaciją, kurioje svarbų vaidmenį turėtų Jordanas.

— Prezidentas Reaganas Los Angeles pasakė griežtą kalbą prieš ginklą „užsaldymo“ idėją. Prezidentas nurodė, kad tokia akcija būtų atlyginimas sovietams už jų greitą ginklavinimą. Tai atimtų sovietams norą derėtis, nes jie laimi ir be derybų. „Užsaldymas“ paliktų Ameriką atsilikusią ginklų srityje, nes daug lėktuvų, laivų yra pasenę.

— Žemės drebėjimas apgriovė Kolumbijos Popayan miestą, žuvo 230 žmonių, sužeista daugiau 1,000. Sugriautos dvi bažnyčios, daug mokyklų.

— Japonijoje įvyko politinių ir biznio specialistų konferencija, kuri svarstė pasaulio ateitį. Dalyvavo buvęs V. Vokietijos kancleris Helmut Schmidt, britų buv. užsienio reikalų ministras lordas Carringtonas, buvęs JAV sekretorius Kissingeris, buvęs Prancūzijos premjeras Barre ir daug kitų.

— Britanijos vyriausybė paprašė du sovietų diplomatus per septynias dienas išvažiuoti. Vienam pasakyta nebegrįžti iš atostogų. Per 15 mėn. britai ištrėmė 7 sovietų diplomatus, pagautus šnipinėjant.

— Lenkijoje vėl pasigirdo slapta „Solidarumo“ radio stotis, transliavusi 4 minutes. Kalbėtojas ragino lenkus sustabdyti visus protesto žygius birželio mėn., kada Lenkijoje lankysis popiežius Jonas Paulius II.

— Vietnamo kariuomenė pradėjo smarkius puolimus okupuotoje Kambodijoje prieš Kinijos remiamus sukilėlius. Puolimas vėl sukėlė naujas pabėgėlių bangas. Į Tailandiją atvyko apie 25,000 kambodiečių.

— Prancūzijos užsienio reikalų ministras Cheysson vieši Pakistane, kuris galės pirkti iš Prancūzijos branduolinę technologiją taikos tikslams.

— Palestiniečių organizacija paneigė, kad iš Libano į Tunisą buvo perkelti aštuoni karo belaisviai, Izraelio kariai.

— Po ilgų ginčų Europos Rinkos valstybės sutiko sugrąžinti Britanijai vieną bilijoną dolerių, kuriuos Britanija išleido remdama rinkos žemės ūkio subsidijas.

— Britanija sutiko leisti 31 lenkui pasilikti Britanijoje vienerius metus. Pabėgėliai išlipo iš lenkų turistinio laivo „Stefan Batory“ kovo 15 d.

— Italijos prokurorai paskelbė, jog vedama kvota prieš Romos komunistų burmistrą ir dar du aukštus miesto tarybos veikėjus — komunistus. Jie kaltinami priešųjų lėšų švaistymu, piktnaudžijimu.

— Gynybos sekretorius Weinbergeris pasakė, kad JAV kariuomenė daugiausia karių žūva nuo girtų vairavimo.

— Marselyje sprogė galinga bomba, užmušusi du vyrus, kurie bomba vežė. Prancūzų policija neabejoja, kad bomba buvo skirta miesto sinagogai susprogdinti. Sprogimas įvyko 80 metrų nuo sinagogos.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

„Challenger“ laukia įsakymo pakilti

Cape Canaveral. — Pirmadienį 1:30 val. po pietų į erdves turi pakilti antrasis daugkartinio skridimo erdvėlaivis „Challenger“. Jo pirmoji kelionė buvo numatyta sausio 20 d., tačiau laiku buvo pastebėti variklių netobulumai, visi trys motorai turėjo būti pakeisti, nes jie praleido kurą. Erdvėlaivis pavėlavo du su puse mėnesio.

Šios kelionės pilotas aviacijos pulkininkas Karol Bobko, skridimo vadas yra erdvės veteranas Paul J. Weitz, kuris 1973 metais erdvės stotyje „Skylab“ praleido 28 dienas. Du skridimo specialistai: dr. Story Musgrave ir Donald Peterson.

Manoma, kad šioje kelionėje du astronautai atliks „pasivaikščiojimą erdvėje“. Į erdvę gabenamas erdvės satelitas, 5,000 svarų signalų perdavimo stotis, komunikacijų centrinė. Kada erdvės orbitoje bus ištiesiti satelito sparnai, kurie gaudys saulės spindulių energiją, satelitas bus didžiausias iš visų lig šiol iškeltų. Sparnai bus 57 pėdų ilgumo. Šie satelitai, vadina mi TDRSS (Tracking and Data Relay Satellite System) bus iškelti į orbitą 22,300 mylių nuo žemės (36,000 kilometrų). Jie, Žemei suktis, kabės vienoje vietoje virš ekvatoriaus. Tai vadinama geosinchroninė orbita, kurioje satelitas judės tuo pačiu greičiu, kaip Žemės sukimas. Dar šiais metais bus iškeltas ir antras toks satelitas, kuris „kabės“ 130 laipsnių atstume nuo pirmojo satelito. Ateities astronautai šių satelitų pagalba, turės su žeme esančiomis stotimis nuolatinį kontaktą. Šie satelitai „matys“ visus kitus erdvėje skriejančius kūnus.

Iškelus naujas ryšių stotis, NASA (National Aeronautics and Space Administration) planuoja uždaryti šešias žemėje esančias sekimo stotis: Ascension saloje, Guame, Havajuose, prie Santiago, Čilėje ir Botswanoje bei Daka-re, Afrikoje.

Gali sulaikyti ginklų siuntimą

Los Angeles. — Prezidentas Reaganas pareiškė spaudos atstovams, kad Izraelio kariuomenė Libane sudaro okupacinę jėgą. Tas sukelia problemą Amerikos karo lėktuvų tiekimui Izraeliui. Kyla įtarimas, kad Izraelis, kuris gauna Amerikos lėktuvus tik gynybos tikslams, naudoja juos ofensyvai prieš kitas šalis.

Panašus Amerikos ginklų tiekimo klausimas buvo keliamas po Izraelio puolimo Irake, kur lėktuvai sunaikino branduolinį Irako reaktorių. Tuomet Amerika sulaukė lėktuvų siuntimą. Kongrese buvo keliamas klausimas, ar Izraelis pažeidė ginklų gavimo sąlygas.

Šiokas prezidento Reagano Libano okupacijos ir lėktuvų siuntimo sujungimas sukelia triukšmą ne tik Izraelyje, bet ir JAV Kongrese, rašo „Baltimore Sun“.

— Salvadore suimti du užsienio žurnalistai: BBC ir Associated Press atstovai.

Šalia dviejų komunikacijų satelitų erdvėje NASA dar turės keturis žemėje. Vienas bus nuolat paruoštas į kelionę, jei reikėtų pakeisti sugedusį satelitą erdvėje. Kiti trys bus sandėliuose, atsargoje.

Kai bus iškelti du komunikacijų satelitai, NASA iškels į orbitą ir naują erdvės stotį, — Skylab. Tai numatoma padaryti iki šių metų rugsėjo mėnesio. Stotis pakils su devinta STS (Space Transportation System) kelione. Pirmadienio skridimas yra STS-6.

Riausės Čilėje

Santiago. — Čilėje praėjusį savaitgalį kilo jaunų komunistų suruostos riaušės, prieš kurias kariuomenė panaudojo asarines dujas ir vandens sroves. Daug riaušių dalyvių bandė pasislėpti sostinės bažnyčiose, tačiau 1,400 žmonių buvo suimti, jų tarpe keli kunigai. Demonstracijos buvo jau seniai ruošiamos, apie jas net skelbė Maskvos ispanų kalbos radijas programoje „Klausykis, Čile!“ Santiago mieste sprogo kelios nestiprios bombos, sužeidusios du praieivius.

Čilės vidaus reikalų ministris Montero susitiko su Vatikano nuncijum prėlatu Angelo Sodano ir pasakė jam, kad kunigų dalyvavimas demonstracijose dar pablogins Bažnyčios santykius su Valstybe.

Meksikoj galima revoliucija?

Washingtonas. — Buvusios JAV vyriausybės nacionalinio saugumo tarnybos pirmininkas, prezidento Carterio patarėjas Zbigniew Brzezinski pasakė reporteriams, kad Amerikai turėtų rūpėti padėtis Meksikoje. Ji gali tapti grėsme Amerikos saugumui. Ekonominiai sunkumai, labai didelis gyventojų skaičiaus augimas gali atnešti Meksikai ar labai kairią vyriausybę, ar labai dešinę, pasakė Brzezinski. Amerikai nenaudinga nei viena, nei kita. Prisideda ir Meksikos valdininkų nesąžiningumas. Meksikoje gali kilti sprogimas, kuris padarytų padėtį panašią, kaip buvo Irane. Meksika gali tapti Reagano, ar po jo būsimos vyriausybės, Iranu. Didelė meksikiečių dalis žiūri į Ameriką, kaip lenkai žiūri į Sovietų Sąjungą, pasakė Brzezinski.

KALENDORIUS

Balandžio 2 d.: Nicetas, Pranciškus Paulius, Varda.
Balandžio 3 d.: Velykos. Kristus prisikėlė iš mirties. Richardas, Agapė, Vytis, Rimta.
Balandžio 4 d.: Izidorius, Alekšas, Algaudas, Eglė.

Balandžio 5 d.: Vincentas, Irena, Žygintė, Rimvydas.

Saulė teka 5:34, leidžiasi 6:16.

ORAS

Debesuota, šaltiau, gali lyti, temperatūra dieną 40 l., naktį 25 l.

REDAGUOJA Jonas Zadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siūsti: 6522 So. Rockwell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 778-7852

SVEIKI, SULAUKE ŠVENTŲ VELYKŲ!

Velykos! Velykos! Kas jūsų nelaukė...
Maironis

Gaudžiant Kristaus Prisikėlimo šventės varpams nuosirdžiausiai sveikinam visą ateitininkų šeimą įvairiuose pasaulio kraštuose.

Te prisikėlusio Išganytojo šviesa, tiesa ir meilė gaivina visų mūsų dvasią, tikėjimą ir troškimus.

Te velykinė giesmė stiprina mūsų pastangas brangiosios tėvynės Lietuvos greitesniam prisikėlimui ir mūsų Bažnyčios garbei.

Te visados mūsų širdyse gyvena didžiojo lietuvių tautos poeto Maironio išsakytoji velykinė atgaiva:

Bet štai ir sulaukė! Giesmė velykinė
Išbėgo į tolimą dangų šauniai;
Užkaito iš džiaugsmo atšalus krūtinę,
Ir laimės ilgėjos nubūdę sapnai.

Ateitininkų Federacijos Valdyba

„Kaip pavasario žydinčioj šventėj
Žydi Kristaus šviesi vėliava,
Su Tavim eina tautos gyventi,
Su Tavim eis visa Lietuva!“

Su Velykų proga, sveikiname sąjungos narius, jų šeimas, visus Federacijos narius ir plačiąją lietuvių visuomenę.
Džiaugsmingas Aleliuja!

Jaunųjų Ateitininkų Sąjungos Centro valdyba

Suskambę Velykų varpai nenutyla.
Širdies Aleliuja padangėsna kyla...
Pavasario saulė, Pavasario vėjas...
Toks giedras, toks žydras
Dangus prablaivėjęs!

Petras Vaičiūnas

Moksleivių Ateitininkų sąjunga sveikina visus Velykų šventę proga ir linki gražių dienų su ateinančiu pavasariu.

Moksleivių Ateitininkų Sąjungos Centro valdyba

Sveiki sulaukę 1983 šventų Velykų!
Kristaus Prisikėlimo džiaugsmu dalindamiesi ištieskime ranką kiekvienam kenčiančiam lietuviui, okupanto prispautam ir okupanto apsmėitam!

Aleliuja!

Studentų Ateitininkų Sąjungos Centro valdyba

Minėdami Jėzaus mirtį ant kryžiaus ir jo prisikėlimą džiaugiamės, kad esame Prisikėlusiojo bendruomenės dalininkai — naujos Dievo tautos nariai.
Jis prisikėlė, kad mes gyventume.

Ateitininkų Sendraugių Centro valdyba

„Iš Ateitininkų Gyvenimo“ skyrė bendrą darbą, skaitytojus ir jų šeimas sveikina sulaukus šv. Velykų. Te džiaugsmingas Aleliuja skamba jūsų širdyse.
Pavergtiems broliams ir sesėms daug vilčių Lietuvos prisikėlimui.

Jonas Zadeikis,

„Iš Ateitininkų Gyvenimo“ redaktorius.

ATEITININKAI IR RELIGIJA

ANTANAS MASIONIS

(Pabaiga)

Pirmoje straipsnio dalyje suminėti reiškiniai nėra visuotiniai, bet daugiau ar mažiau išimties. Ateitininkai yra pozityvi organizacija. Joje yra daug gražaus, veiklaus, susirpusio ir pagal savo principus gyvenančio jaunimo ir vyresniųjų, kad nemaža yra ir tokių, kurie pasižymi paviršutiniškumu, stoka reikiamo sąmoningumo ir veiklumo, kitaip sakant, nemaža tam tikro balasto. Kodėl prie to prieita? Viena iš priežasčių gal bus ta, kad iš pat pradžių, besiorganizuojant čia iš naujo šiam krašte, į Moksleivių sąjungą buvo jaunimas primamas be jokio paruošimo, be egzaminų, ir kai kuriose vietose naujai priimtieji buvo tik lengvai užimami, kad tik nebūtų griežtesnė ateitininkų programa atbaidyti. Buvo manoma, kad ilgai bus galima juos iš palengvo pripratinėti prie tikros ateitininkiškos drausmės.

Pasirodė, kad gal kai kur tie nauji ateitininkai per ilgai buvo taip lengvai ir paviršuti-

niskai traktuojami, nes kai kiek vėliau buvo grįžta prie tikros tvarkos ir tikros ideologijos skiepimo, ypač religinio principo įgyvendinimo, ne tik pačiuose jauniausiuose, bet ir vyresniuose ateitininkuose kilo tam tikras nepasitenkinimas. Tokia padėtis privertė tuometinį Ateitininkų federacijos dvasios vadą T. J. Kidyką prabilti šiuo reikalu viešai, paskelbiant 1960 m. gegužės mėn. „Ateityje“ straipsnį, pavadintą „Per daug religijos“. Straipsnio pradžioje T. J. Kidykas taip rašo: „Yra faktas, jog ne taip jau mažai ateitininkų nušneka: pas mus per daug religijos.“ (112 psl., mano pabr., A.M.) „Kuo pateisinamos tokios kalbos?“ klausia jis toliau. „Ar tai nėra liūdnuo pasekė ar kokios neigiamos įtakos kupinas nesupratimas? (ten pat, 112 psl.). Toliau T. J. Kidykas dėsto savo straipsnyje religijos svarbą ne tik paprasto žmogaus gyvenime, bet ypač ateitininko, kuris turi būti ne tik pats sąmoningas katalikas, bet padėti ir kitiems tapti gyvais, veikliais mistinio Kris-

Cicero jaunieji ateitininkai metinėje šventėje. Iš k. broliai J. ir P. Vingeliai, D. Vilytė, V. Rubaitė, J. Vilutis ir P. Tiknius.

taus kūno nariais. Į pabaigą T. J. Kidykas daro tokią išvadą: „ateitininkas negali pasitenkinti dieviškojo gyvenimo ne tik minimumu, bet ne vidutiniškumu“ (116 psl.).

Pagaliau ypatingo dėmesio vertas dvasios vadų baigiamasis paragrafas ir galutinės išvados (116 psl.): „Kokias konkrečias religines formas (maldas, sakramentus, apeigas, asketines priemones) rekomenduoją ar įsako mūsų sąjungos? Pasitenkina iš kiekvieno kataliko reikalaujama vidurkiu ir net minimumu. Jei kur nors kas nors daugiau yra daroma (kursuose, stovyklose, vietovėse), tai yra grynai privačia iniciatyva. Sąjungos statutuose nėra jokių privalomų normų. Atsimeinant, kad mes didžiojo esą katalikiškosios akcijos nariai, tai yra keista, stačiai neįtikima anomalija! Gal dėlto ir atsitinka tokie dalykai, kad būvę nariai ir net kai kurie pareigūnai ir tikėjimą pameta, ir netvarkingose moterystėse gyvena, ir labai negarbingai atlieka savo profesijų darbus, o sąjungos ne tik jų iš savo eilių neišmeta, bet nė papeikimo nepareikia. Patys dažnai skundžiamės suglebumu, apatija, stoka susiklausymo, stoka užsidedimo.“

„Baigiu kuo trumpiausiai atsakydamas į pradžioje iškeltą klausimą: ar per daug religijos? Per mažai! Per mažai subjektyviai — asmeniškai persiėmimo ir skaitymosi su krikščioniškos tikrovės esme, per mažai ir nuosirdžios sąmoningos religinės praktikos“. (Autoriaus pabr.)

Gal kai kas pasakys, kad Atkū Federacijos dvasios vadai tokį nusiskundimą pareiškė labai seniai, daugiau kaip prieš 20 metų. Bet argi po to dalykai ėjo gryn ar blogyn? Juk per tuos dvidešimt metų yra įvykę tokių dalykų, kurių anais 60-aisiais metais niekas nė įsivaizduoti negalėjo. Tokio moralinio demoralizacijos nėra buvęs jokiais mums žiniais laikais. Visa tai, aišku tiesioginiai ir netiesioginiai yra veikė ir mūsų jaunimą. Šiandien ir mūsų jaunimas mažiau domisi religija, ateina į ateitininkus dar mažiau pasirušę, dar labiau blogos aplinkos ir neigiamų įtakų paveiktas ir dar daugiau reikia skirti jam laiko, jį perauklėjant. Pašaukimų skaičius dar labiau sumažėjo, prasidėjo nutolimai nuo parapijų, didėnis nukrikščionėjimas.

Kas dėl viso to kaltas? Didžiausia dalimi tokie laikai ir neigiamas aplinka. Betgi ir tokiais laikais ir tokioje aplinkoje matyti daug jaunimo neįnaučio pasirodymų, bet prieš srovę ir atsilaukiančių ir nepasiduodančių blogoms įtakoms. Tai įvyksta tik dėl to, kad ten, kur jaunimas turi į ką atsiremti, kur turi vadų, ypač moraliniuose ir religiniuose reikaluose. Deja, tokių vadų vis mažiau ir mažiau atsiranda, ir jaunimas kuo toliau vis labiau nukentėja.

Be gerų, pašaukusiųjų dvasios vadų ateitininkų gyvenimas negali būti normalus. Ši-

tai labai aiškiai matome iš pasikalbėjimo su kitu ateitininku dvasios vadu, būtent, T. Gedimintu Kijausku. Lygiai po 10 metų nuo ano T. J. Kidyko straipsnio, šis pasikalbėjimas su T. Kijausku buvo atpausdintas žurnale „Lux Christi“ ir 1970 m. balandžio mėn. buvo perspausdintas „Ateityje“. Straipsniui duota gana liūdna antraštė: „Ateitininkai be kunigų“. Straipsnyje pabrėžiamas gero dvasios vado ateitininkams reikalingumas ir jo įtaka ypač moksleiviams ateitininkams, nes T. G. Kijauskas yra buvęs tuo metu moksleivių atkū dvasios vadu ir jį padėti labai gerai pažinojęs. T. G. Kijauskas tame pasikalbėjime ypač išskleidžia dvasios vadų reikalingumą ir jį atsakingumą už ateitininkų religinį auklėjimą. Šią savo nuomonę jis labai gražiai paremia viena taiklia citata iš mūsų ideologo knygos „Ateitininkų ideologija“. Ten 100 psl. Stasys Šalkauskis taip sako: „Kitas dalykas, tai turėti iš savo tarpo religiniam gyvenimui pakankamai pašaukusiųjų kunigų, kurie su pilnu pasirašimu ir nuosirdžiu palankumu, su religiniu kompetentingumu ir pedagoginiu nusiteikimu sugebėtų priėti prie savo jaunųjų draugų. Kol šitoks visų ateitininkų grupių aprūpinimas apaštališkais kunigais neįvyksta, negalima kalbėti apie normalų religinį ateitininkų gyvenimą.“ (Mano pabr., A. M.)

Jeigu aname pasikalbėjime su T. G. Kijausku beveik prieš tryliką metų būta nuomonės, kad ateitininkai yra be kunigų, tai ką jau bekalbėti dabar, kada reikalai eina ne gryn, bet vis blogyn. Tačiau ne visų esama tokios pat nuomonės dėl kunigų stokos. Yra žmonių, kurie mano, kad kunigų dar yra, tik nėra norinčių pasižvesti tam reikalui ir dirbti su jaunimu. Antai A. J. Kasulaitis, tęsdamas savo polemiką su kun. J. Šarausku š. m. vasario mėn. 24 d. „Tėviškės Žiburiuose“, savo straipsnyje „Išėjusių veikla svarstybių kaitroje III“, šiuo reikalu taip išsireiškia: „Mes ir dabar nemanome, kad lietuviams trūksta kunigų išėjimoje, kaip jų netrūksta ir amerikiečiams ir kitoms tautoms. Mums menasi, kad mes turime per daug kunigų psichiatrų, muzikų, psichologų, poetų, teologų, profesorių, mokslininkų ir kitokių, bet jau beveik „su žiburiu“ reikia ieškoti kunigo klebono, kunigo vikaro ar kunigo jaunimo kapeliono.“

Galgi tikrai vertėtų mūsų vyriausiems sąjungai ir jų dvasios vadams susisiekti su anų paminėtų ir nepaminėtų antrininių profesijų kunigais ir užvesti su jais dialogą dėl pagalbos ateitininkams. Žinoma, dalykas nebus lengvas. Bus atsikalbama, aiškinamasi, kad neturį laiko, esą labai užsiėmę ir pan. Tačiau jeigu yra kitų galinčių tai padaryti, kodėl šie negalėtų. Antai, kun. Stasys Yla praradęs nemažą sveikatos kacetę, jau sulaukęs tikrai brandaus amžiaus, o vis dar dirba su jaunimu. O kiek jis vasarų ir žiemų yra buvęs su jaunimu įvairiuose kursuo-

KUN. LIPNIŪNO KUOPOS SUSIRINKIMAS

Kun. A. Lipniūno moksleivių ateitininkų kuopos susirinkimas įvyks balandžio 8 d., penktadienį, 7 val. vak. pas Audrę Budrytę, 5833 S. Sacramento, Chicagoje. Tel. 737-8871.

STOVYKLOS VADOVŲ KURSAI

Pranešame, kad jaunųjų ateitininkų vasaros stovyklos būrelių vadovų kursai įvyks balandžio 9 d. Ateitininkų namuose, Lemonte, IL. Lauksime susidomėjusių entuziastingo dalyvavimo. Jeigu dar nesate užregistravę, neatidėliodami registruokitės pas B. Bublį, 255 Greenwood, Birmingham, MI 48009.

Birutė Bublė,

JAS centro valdybos pirm.

LIPNIŪNO KUOPOS SUSIRINKIME

Kunigo Alfonso Lipniūno kuopa susirinko kovo mėnesio 18 dieną pas Andrių Tamulį. Pirmą pusvalandį pirmininkė perskaitė pranešimus. Kuopos nariai padarė nutarimus apie susikaupimą, kuopos šventę ir jodėnimo iškylą. Rūta Musonienė kalbėjo apie Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresą, kuris įvyks šią vasarą. Rūta išdalinio įvairius lapus: žinias, registracijos formas, anketas. Ji taip pat paaiškino apie įvairius Kongreso dalis. Kuo labiau artėja birželio mėnuo, tuo daugiau visi laukia Kongreso. Po Rūtos kalbos visi dalyviai važiavosi ir šnekučiavo. Tai buvo mūsų kun. Lipniūno kuopos malonus penktadienio vakaro susirinkimas.

A. Budrytė

se, kiek pokalbių ir paskaitų su jais turėjęs, kiek vasaros stovyklų aplankęs ir dirbęs su jaunimu, kiek įvairių jaunimo reikalais konferencijų ir kongresų dalyvavęs, ir vis ne stebėtoju, bet visur aktyviai įsijungdamas, kalbėdamas, diskutuodamas, pamokslus sakdamas, paskaitas skaitydamas ir t.t., ir t.t. Ir šitas darbas su jaunimu nėra buvusi jo pagrindinė veikla. Jis jau daugelį metų yra Nekaltė Prasiždėjimo seselių kongregacijos Putname kapelionas, jis daugybės knygų ir maldaknygių autorius, jis brandžių, turinčių straipsnių rašytojas ir įsitraukęs dar į daugybę visokių kitų darbų ir darbėlių, kurios čia sunku ir išvardinti.

Jeigu šis kunigas gali tiek padaryti, kodėl negalėtų kiti. Tegul bent dešimtą ar dar mažesnę dalį to viso padaro, ir tai būtų gerai. Tegul tik daro, kad tik mūsų jaunimas galėtų aną St. Šalkauskio citatą galėtų gyventi normalų religinį gyvenimą. Užtat tie, kurie yra tam pašaukti ir kurie ex officio turėtų rūpintis jaunimo religiniu gyvenimu, turėtų mobilizuoti visas dar esamas dvasios vadų pajėgas ir bendromis jėgomis, kartais pasivauduodami, pasirūpinti, kad mūsų ateitininkiškas jaunimas, mūsų ateitis ir mūsų viltis, nenukentėtų nei religiniu nei, iš viso, ideologiniu atžvilgiu.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL. Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Subscription Rates \$47.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$45.00. Foreign countries \$47.00.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesutūniami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atšlymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Užsienyje	\$47.00	\$28.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$45.00	\$27.00	\$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuodžiara. Neusaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

KULTŪRINĖ POPIETĖ

Audronė Arštikytė-Vanagūnienė, tarnybos reikalais ilgesniam laikui buvo išvykusi į Saudi Arabiją. Ji sutiko pasi-

dalinti patirtais įspūdžiais ir parodyti skaidres apie ten sutiktų žmonių gyvenimą.

Popietė bus balandžio 17 dieną 2 val. p.p. Ateitininkų namuose, Archer Ave. (Rt 171 ir 127 str.) Lemonte.

Lietuvių visuomenė kviečiama šioje popietėje dalyvauti.

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akuserija ir moterių ligos
Ginekologinė chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio opera perėmė

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val: pirm., ketv. ir penkt. 12-5
antr. 12-3; šešt. — tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. VILIJANA LABANAUŠKAS

DANTŲ GYDYTOJA
Clear Ridge Medical Center
6745 W. 63 St., Chicago, Ill.
Ofs. tel. 586-2611
Answering Service — 374-4828
Valandos pagal susitarimą

DR. JONAS MAŽEIKAS

DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
o-8, antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą
Tel. 282-4432

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. V. TUMAS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS ŽLOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt.
2-7; šeštadienis pagal susitarimą

JIE PAŽINO JĮ

Kai du mokiniai, Kristaus sekėjai, nuliūdę ėjo iš Jeruzalės į Emauso miestelį, jie sutiko nepažįstamą ir kalbėjosi su juo apie nelaimę, pasibaigusią Jėzaus mirtimi ant kryžiaus. Bet kai jis ėmė duoną ir jiems davė, jie pažino, kad tai buvo Jėzus. „Dabar jų akys atsivėrė, ir jie pažino jį“ (Lk.24,31). Tai buvo iš mirusiųjų prisikėles Jėzus Kristus. Tai buvo tas pats, kurio jį buvo įtikėję ir juo nusivylę, kai jis, nepasinaudojęs savo galybe, pasidavė ir mirė tarp nusikaltusių piktadarių.

Moteris, atėjusios prie Kristaus kapo, angelai įspėjo: „Kam ieškote gyvojo tarp mirusiųjų? Jo nėra čia; jis prisikėlė“ (Lk.24,5-6). Tai tiesa, tapusi tikėjimo pagrindu, kuriuo atremtas visas tikėjimas, visas krikščionio gyvenimas, visa Bažnyčios beveik dviejų tūkstančių metų istorija. Kristus prisikėlė iš mirusiųjų, nugalėjęs mirtį dieviška galybe, jau atlikęs savo pasiuntinybę žemėje kaip Dievo pasiuntinys ir kaip žmonių sutaikytojas su Dievu. Apaštalas šv. Paulius drąsiai sako: „O jei Kristus neprikėlė, tai mūsų skelbimas yra tuščias, tuščias ir jūsų tikėjimas“ (1 Kr.15,14). „Jei Kristus neprikėlė, tai jūsų tikėjimas yra tuščias, ir jūs dar tebesate savo nuodėmėse“ (1 Kr.15,17). Ir toliau jis patvirtina: „Bet iš tikrųjų Kristus yra prisikėlęs iš numirusiųjų kaip užmigusį pirmonė“ (1 Kr.15,20).

Už Kristaus prisikėlimo istorinę tiesą, už jo dieviškumo įrodymą mirties pergale apaštalai ir šimtai tūkstančių jo mokinių atidavė savo gyvybę patvirtinti tai tiesai, kuri nesikeičia tame, kuris tiki Kristumi. Bet ji yra tuščia tuose, kurie atmeta Kristaus amžininkų ir velesniųjų tikintųjų liudijimą, patvirtintą gyvybėmis, krauju ar žemiška auka. Galime eiti per visą krikščionybės istoriją ir rasti tie liudininkų pėdsakus. Jie iki šiol saugoja prisikėlimo istorinį įvykį, dieviškos galybės pasireiškimą žemėje ir žmonių tarpe. Čia ir yra Velykos — ta didžioji šventė, kuri pakeitė žmonijos gyvenimą.

Nenagrėdžiame tų visų nukrypimų ir žmoniškos išmonės apraiškų, kuriomis mėginama grįsti priekaištus anų laikų apaštalams. Nemėginame pasekti nė tų visų išvedžiojimų, kuriais po daugelio šimtų ar net dviejų tūkstančių metų įrodinėjama simboliais, išreikštais anų laikų žodžiais. Jei Kristaus gyvenimo, mirties ir prisikėlimo laiku apaštalams ne iš karto buvo aišku prisikėlimo faktas, tai juo neišsiaiškiname, kaip jis atrodė praėjus tiek daug metų.

Šiais laikais, kada dažnai abejojama net regimais dalykais, kad jie yra tikri dalykai, kad jie egzistuoja laike ir erdvėje, tai juo labiau tikėjimo dalykuose, kurie nėra apčiuopiami, nėra žmogiškais pojūčiais pajuntami, nėra regimi ar pajaujami net akimis. Mokslas padarė pažangą technologijoje, bet nepadarė tokios pat pažangos tuose dalykuose, kuriuose reikia tikėjimo ir pasitikėjimo praeities liudininkais. O jie buvo akivaizdūs liudininkai ir už savo liudijimus atidavė savus gyvenimus.

Kaip anuomet, taip ir dabar Kristaus prisikėlimas yra aiškus istorinis įvykis tik jį mačiusiems, tik su juo gyvu susilietusiems, net valgiusiems ir

su juo vaikščiojusiems. Ir apaštalui šv. Tomui Kristus turėjo pasakyti: „Įdėk čia savo pirštą, matyk mano rankas, išties ranką ir įdėk į mano šoną, ir nebūk netikėlis, bet tikintis... palaiminti, kurie nematė ir tikėjo“ (Jn.20,27-29). Tą patį galima pasakyti šiandien kiekvienam abejojančiam, netikinčiam, net kovojančiam prieš tikėjimą. Bet jis turi ne pirštą įdėti, ne paliešti rankomis jo žaizdų vietas, o tik pasitikėti liudijimu tų, kurie savo pojūčiais matė, liėt ir tik tada tikėjo.

Šio laiko žmogus taip pat gerai žino, kad ne lietuvių ir poįčiai patvirtinama tiesa. Kur užtenka pojūčių, nereikia tikėjimo. Ten, kur galima paliešti, nereikia didelės išminties, proto ir valios tų žmogiško išaukštinimo galių, kurios gali pasiekti tolimiausias erdves. Reikia tik proto ir valios tikėti tuo, ką kiti matė ir liėt. Reikia tik proto ir žingsnis po žingsnio eiti iš žemiškų dalykų prie tų, kurie aukščiau už žemę ir žmogų.

Po žiemos ateina pavasaris, atgimsta gamta naujam gyvenimui. Žiemos šaltyje sustingę daiktai pavasarį pradeda iš naujo gyvybės, augimo, vaisių nešimo laikotarpį. Taip pat ir tautos nyksta, miršta, išgyvena žiemos šalčius, turtum jos būtų tik paprasti gamtos daiktai. Bet ateina laikas, jeigu tik jos turi pakankamai atsparumo, jos vėl atgyja, pradeda reikštis savitu charakteriu, jų tarpe gimsta didvyriai, kurie savo tautos duoda naują veidą ir naujus troškimus. Tautos kyla prieš vergiją, prieš savęs užmiršimą ir atgimsta naujam gyvenimui. Tai istorija — gamtos ir žmogaus istorija, kuri kartojasi metų sezonuose, kartojasi ir šimtmečių bėgyje.

Šiandien lietuvių tauta išgyvena didžiausios žiemos laikotarpį. Atrodo, nėra vilčių jai atgauti laisvę, pasireikšti savu būdu, kurti dvasines vertybes, kurios ją iškelia šalia kitų tautų ir nepriklausomai tautų. Bet jau ne pirmą kartą vergijos istorija kartojasi lietuvių tautoje. Ne pirmą kartą ir kitose. Yra tautų, kurios išnyko, o ant jų griuvėsių susikėlė naujos tautos. Yra istorijoje ir mums žinomame laike tautų, kurios neprarado savo gyvastingumo, tautinio charakterio, troškimo ir kovinumo būti laisvoms. Ir tik tos tautos, kurios tiki ir prisikėlimą, žmogaus prisikėlimą, nepraranda laisvės troškimo ir savęs, kaip skirtingo vieneto, pažinimo. Jos turi viltį prisikelti, kaip Kristus prisikėlė. Jos turi norą amžinai gyventi savu gyvenimu, kaip gyveno savo dievišku ir žmogišku gyvenimu prisikėlęs Kristus.

Tai vėl tik simboliai. Bet tie simboliai turi prasmę. Kristus kentėjo ir mirė. Jis prisikėlė ir gyveno, kad žmogus būtų išgelbėtas iš savo nedalios, kad jis turėtų vilties prisikelti ir gyventi amžinai. Ir tauta, įsižiūrėjusi ne tik į amžinojo Kūrėjo duotus gamtos dėsnius, turi tikėti ir džiaugtis, kad Kristus prisikėlė ir gyveno, kad žmogus, tautos, žmonių sambūriui prisikeltų savam gyvenimui. Šiose Velykose tegalima sakyti su šv. Paulium: „Džiaukitės Viešpatyje visuomet, vėl sakau, džiaukitės!“ (Fil. 4,4). Žmogaus ir tautos prisikėlimas yra viltis ir gyvenimas.

Pr. Gr.

Ar galima būti šventuoju be Dievo — štai vienintelė konkreti problema, kuri man šiandien rūpi.

A. Camus

Teizmo ir ateizmo priešybė neturi būti paverčiama patia tikintųjų ir netikinčiųjų priešybė.

Juozas Girnius

1907 METAI ŠIŲ DIENŲ PERSPEKTYVOJE

J. BANAITIENĖ

Balandžio 24 d. Lietuvių Moterų klubų federacijos Chicago klubas, kuriam pirmininkauja Matilda Marcinkienė, minės 75 metų sukaktį nuo pirmojo visuotinio lietuvių moterų suvažiavimo, įvykusio 1907 m., rugsėjo 23-24 d. Kaune. Tai istorinė data, ženklanti lietuvių moters subrendimą organizuotai veiklai.

Po baudžiavos panaikinimo daugelis lietuvių valstiečių vaikų ėmė siekti mokslų. Tokiu būdu priaugo sava, iš kaimo kilusi, tautiška išsipratusi Lietuvos inteligentija, atkakliai kovojanti su rusifikacija, lietuvių tautos prosvilavinimu, žmoniškos nuodijimo alkoholiu, su lietuvių lenkėjimu. „Aušroje“, „Varpė“, „Ūkininke“, „Tėvynės Sargė“ reiškesi visa eilė lietuvių patriotių, rašančių apie socialines negeroves, apie valstietų nedalią. Tai buvo susipratusių, iš dvarų kilusių jaunos rašytojos, veikėjos D. Didžiulienė — Žmona, G. Petkevičaitė — Bitė, S. Pšibiliauskienė — Lazdynų Peleda, M. Pečkauskaitė — Šatrijos Ragana, J. Žymantienė — Žemaitė ir kt. Naujoji Lietuva inteligentija slaptoje spaudoje skleidė tautinę idėją, stipriai žadinama lietuvių tautos patriotinius jausmus.

1904 m. Lietuvoje panaikinus spaudos draudimą ir po 1905 metų Rusijos revoliucijos smarkiai ryškėja lietuvių tautos atgimimas, 19-me šimtmečio žadintas S. Daukanto, vyresn. M. Valančiaus, „Aušros“, „Varpės“. Stiprėja kova su Rusų okupacija. Tačiau šioji kova vyko labai atsargiai, nes ir po spaudos atgavimo iki pat Rusijos carų galybės žlugimo lietuvių tautą tebekankino griežta ir žiauri caristinė žandarmerija. Nesiliovė kratos, areštai, išvežimai į Sibiro katorgą. Tautinė veikla daugiausia tesireiškė vasaros atostogų metu, studentams grįžus į tėviškes, jaunimo gegužinėse, vakarienuose, vaidinimuose, po kurių priedanga slėpėsi lietuviškos veiklos planai. Kaip „nebesustabdyti upės bėgimo“, taip nebesulaukys įsiūbavusių tautinio susipratimo jausmų. Ir kas gi gali nurimti, kai ilgas dešimtmečių užsitęsusijsio svetimųjų priespaudoje pradeda rodytis viltingi ženklai.

Moterų judėjimo iniciatorės, nors jų dar buvo nedaug, gerai suprato, kad tik turėdamos lygias teises galės būti naudingos savo bundančiai tautai. Bet tas teises joms reikėjo dar

išsikovoti, nes rusų okupacinė valdžia jas labai varžė ir siaurino. O norint būti išgirstam ir laimėti kovą už lygias teises, svarbu būti organizuotom. Ir 1905 m. rugsėjo 22-23 d. Vilniuje lietuvių inteligentės steigė pirmąją, seniausią Lietuvos moterų teisėm ginti draugiją — Lietuvos Moterų susivienijimą. Į pirmąją valdybą buvo įrinktos O. Pleirytė-Puidienė ir F. Bortkevičienė. Šioji draugija aktyviai reiškesi didžiajame Vilniaus seime 1905 m. lapkričio 21-22 d. Seime buvo nutarta reikalauti Lietuvai autonomijos su seimu Vilniuje, išrinktu visuotiniu, slaptu, be lyties skirtumo balsavimu. Dalyvavimas seime — tai bene pirmieji lietuvių moters žingsniai politinėje veikloje, ir tai parodo lietuvių politinį subrendimą.

1905 m. pabaigoj sujudo ir lietuvių sodietės. Jos suvažiavo į Lotovėnų dvarą pasitarti su teisiu reikalais. Šiam sodiečių suvažiavimui energingai vadovavo Maskvos studentė O. Brazauskaitė (Masiotienė). Moterys nutarė steigti sodiečių moterų draugiją, reikalaujanti, kad būtų uždrausta pardavinėti degtinę, nutarė savo vaikus atimti iš rusiškų mokyklų ir kt.

Po 1905 metų Vilniaus didžiojo seimo lietuvių — sodietės ir miestietės — pradėjo žengti naują Lietuvos keliu. Jų mintyse brendo reikalas suskauti visuotinį visos Lietuvos moterų suvažiavimą. Ir tai įvyko 1907 m. rugsėjo 23-24 d. sulenkėjusiame Kaune. Šis istorinis reikšmės lietuvių moterų suvažiavimas įvyko pavojingose aplinkybėse, caristinės Rusijos grėsmėje. Suvažiavime dalyvavo apie 300 moterų, daugiausia kaimietės. Atitrūkusios nuo savo ūkio darbų, jos atskubėjo į pirmąjį visuotinį moterų suvažiavimą išlaikyti šviesesnių moterų, inteligentių žodžio, kaip veikti, kaip kovoti už savo teises. Lietuvių moterys giliai sujaudino Ksavero Vanaigelio specialiai suvažiavimui parašytas eilėraštis, kuriuo jis pasveikino suvažiavusias lietuvaites. „O, moters Lietuvių! Jūs — saulės tautos! Jūs mūsų geroji viltis!“ Kiek pasitikėjimo ir pagarbos lietuvių moteriai išreikšta šiame eilėraštyje!

Suvažiavime moterys iš klausė naudingų ir praktiškų paskaitų apie vaikų auklėjimą,

apie lietuviškų mokyklų reikalingumą, apie sodžiaus mergaičių skriaudas, apie degtinės žalą ir jos panaikinimą Lietuvoje, apie daržovių ir vaisių pramonę, apie profesinių moterų apšvietimą, audimą, namų ruošą ir t.t. Paskaitas skaitydavo tų laikų veiklios visuomenininkės: S. Kymantaitė (Čiurlionienė), E. Vaitkevičienė, G. Petkevičaitė-Bitė, M. Pečkauskaitė — Šatrijos Ragana, J. Žymantienė-Žemaitė, Lebkauskienė, Rabašauskienė, Kobelinskytė, Leonienė. Šiame suvažiavime moterys negalėjo reikšti politinių reikalavimų. Joms teko ribotis vien kultūrinės bei visuomeninės veiklos programa. Suvažiavime nutarta steigti visų lietuvių moterų sąjungą, bendrauti su kitų tautų moterų sąjungomis, steigti mokytojų seminarijas, rūpintis pašalinti iš Lietuvos degtinę. Tuo tikslu buvo pasiūlyta Petrapilim Valstybės dūmai peticija, kurią pasirašė 60,000 lietuvių moterų. Tačiau šioji peticija liko be rezultatų, nes Rusijos valdovams lengviau tramdyti apsaugintą lietuvių tautą. Dar nutarta gerinti moterų namų būvį, steigti moterų sąjungas pagal užsiėmimą, atspausdinti šio suvažiavimo darbus.

Šio suvažiavimo paveiktos, įsikūrė dvi svarbiausios moterų organizacijos: Lietuvių Moterų Katalikių draugija Kaune ir Lietuvių Moterų sąjunga Vilniuje. Iš šių moterų organizacijų nepriklausomai Lietuvoje išsišakojo visa eilė moterų organizacijų, kurios suvažiavimo milžinišką vaidmenį visuomeniniame, kultūriname, politiniame Lietuvos gyvenime.

Plačiai išsišakojusi moterų visuomeninė veikla užgeso kartu su Lietuvos pavergimu. 1940 m. birželio 15 d. rusų kariuomenei okupavus Lietuvą, baigėsi nepriklausomas gyvenimas, visos organizacijos buvo uždarytos, daugumas veikėjų deportuoti į Sibiro taigas, kitiems paviko pasiekti laisvąjį pasaulį ir čia atgauti buvusias organizacijas bei kurti naujas su viltimi, kad Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma.

Jūs negalite išvenkti, kad auliūdimo paukščiai neskrabotų apie jūsų galvą, tačiau jūs galite apsisaugoti, kad jūsų plaukuose jie nesusisuktų sau lizdų.

Kinų priežodis

MIRTIS IR PRISIKĖLIMAS

Žmonija dejavo ilgus amžius išgelbėtojo, kuris turėjo ateiti ir parodyti naujus kelius, naują santvarką. Pagonybė, net ir monoteistinė tauta, jau buvo nuėjusios taip toli, kad dažnai nežinojo, kas yra dora ir kas priešinga žmogui, bet ir valdantiui. Vergų pasaulis buvo didesnis negu laisvųjų, nors žmogus save laikė Dievo ar dievų kūriniu. Ne tik galin-gieji ir turtingieji, bet ir žmonės, kurie nieko neturėjo, skyrėsi tarp savęs, tartum ne iš to paties kamieno buvo kilę. Ir tuo metu atėjo Jėzus Kristus.

Jėzus, Dievo Sūnus, Pasiuntinys ir Išgelbėtojas, nepakutė iš karto visko. Tai būtų buvę žmonėms nesuprantama. Jis kelerius metus tik mokė ir savo pavyzdžiu rodė naujus kelius. Jis priminė išrinktajai tautai, kaip ji turi laikytis Dievo įsakymų, kuriuos Mozė pasiskelbė surašytus, bet kurie iš tikrųjų buvo ir tebėra žmogiškos prigimties. Neskrasti savo artimo, mylėti Dievą ir artimą, rodyti jam save kaip jo brolį, seserį — tai buvo įsakymas. Tas pats Dievas sukūrė turtingą ir neturtingą, galingą ir galingojo valdomą, bet žmonės iškreipė Dievo įsakymus ir vieni skriaudė kitus, kad jiems patiems būtų geriau gyventi, nepaisant žmogiškos tvarkos.

Kristus ne tik savo gyvenimu ir mokslu parodė naują kelią. Jis už savo mokslą kentėjo ir mirė. „Atsiminkite, kaip jis jums kalbėjo, dar tebebūdamas Galilejoje, ir sakė: Reikia, kad žmogaus Sūnus būtų įduotas į žmonių nusidėliujų rankas, būtų prikaltas ant kryžiaus ir trečią dieną prisikeltų“ (Lk. 24, 6 — 7). Kristus, kaip Dievo Sūnus, nuo amžių pramatė, kad jo kelias kaip žmogaus bus kancija, mirtis, bet ir prisikėlimas. Jo gyvenimas buvo naujo kelio parodymas, jo kancija ir mirtis — didvyriškas savo gyvybės atidavimas už žmones. Jo prisikėlimas yra ir bus visais amžiais ta viltis, kurios žmogus laukė ir laukia, kuria žmogus, trokštąs amžinai gyventi, galės grįsti savo gyvenimą ir siekti nesibaigiančios amžinybės.

Jei kancija, atrodo, neturi prasmės, o yra tik blogis, tai Kristaus kancija, kaip didvyrio ir aukos žmogaus ir kaip Dievo, yra žingsnis į naują pasaulį ir pasaulio tvarką. „Aš

prisikėlimas ir gyvybė; kas tik į mane, nors ir būtų miręs, bus gyvas, ir kiekvienas, kurs gyvas ir į mane tiki, nemirs per amžius“ (Jn. 11, 25 — 26).

Jėzus Kristus kentėjo dėl žmonių, kad tuo įrodytų savo meilę žmonėms, nes nėra didesnio prieteliaus, kaip tas, kuris guldo savo gyvybę už savo draugą. Bet prisikėlimu iš mirusiųjų jis, kaip Dievas ir žmogus, pasirodė virš visos kūrinijos, kaip mirties nugalėtojas, kaip vilties prisikelti ir amžinai gyventi laidas. Jis prisikėlė sutvirtinti žmogų, kurį jis mokė ir savo pavyzdžiu vedė ir veda per visus gyvenimo sunkumus, kad žmogus jame būtų gyvas ir nemirtų per amžius. „Jeigu tik šiame gyvenime turime vilties Kristuje, mes esame labiau apgailestinti už visus žmones“ (1 Kr. 15, 19), sako apaštalas šv. Paulius, nes su Kristumi reikia eiti į amžinybę, Kristuje turėti viltį amžinybėje, su juo gyventi ne žemiškojo gyvenimo, bet amžinybės viltimi, — Kristus prisikėlė ir daugiau nebemirs.

Prisikėlimo šventė — Velykos yra vilties šventė. Jei apaštalai, dar ne visiškai suprasdami Jėzaus pasiuntinybę žemėje, jo klausė, ar dabar jis atstatysias Izraelio karalystę, tai buvo tik žemiška viltis. Bet tie patys apaštalai po Kristaus prisikėlimo jau drąsiai rinkosi melstis, laukė Šventosios Dvasios atsiuntimo ir jos sustiprinimo. Sustiprinti šv. Dvasios, jie jau galėjo drąsiai kalbėti: „Jėzus Nazarenas buvo vyras, jums Dievo paliudytas galingais darbais, stebuklais ir ženklais... Dievas jį prikėlė, pašalinęs mirusiųjų buveinės skausmus, nes buvo negalima, kad jis būtų laikomas“ (Kpd. 2, 22, 24). „Ta tai Jėzų Dievas prikėlė, ir mes visi esame to dalyko liudytojai“ (Apd. 2, 32). Ir apaštalai ne tik tai paliudijo savo žodžiu, bet ir gyvenimais, darbais, kelionėmis to laiko visam žinomam pasauliui.

Prisikėlimas yra Dievo ir žmogaus pergalė žemėje ir danguje, nes žmogus buvo su-taikytas su Dievu, žmogus gali vadintis Dievo vaiku ir tikėti, to paties prisikėlimo — prisikėlimo amžinybei.

A. Dls.

Kristus daugiausia lėmė lietuvių buitį.

Antanas Smetona

DUOBĖS

JURGIS JANKUS

25

Ji atrodė nustebsi mažo vaiko nustebsimu, bet mano viduje vėl buvo velniava.

— Užčiuopiau Antano pėdas, — pasakiau. — Jis visada tuo keliu į Skubus bėga, o kur savo pėdą įmina, tai net ligi pasaulio galo niekas nebeištrins. Tokias ir patamsy lengva užčiuopti.

Tai buvo praeikęs impulsas, nesuvaldomo stumtelėjimo viršūn išmestas. Pasijutau labai nesmagiai, jutau, kad užgavau ir ją, net ir pats save, bet atsispausmo žodžiai nelindo pro lūpas.

Danutė iš karto nutilo, ir galiuką ėjom tylėdami. Aš galvojau, ir ji turbūt galvojo. Galvojau, lyg pagal kokio profesoriaus pasakytas taisykles, kad geresnės progos ir ligi pasaulio galo nebebus, jog turime stipriai vienas kito laikytis, kad esame vieni vidury lauko, bet tik tiek. Toliau jau buvo ryšys žmogaus su žmogum, kurio užmezgti nebuvau išmokęs. Visą laiką gyvenau tik iš vadovėlių, visus atsakymus galėjau rasti vadovėliuose, jeigu ko ir neradau, galėjau pasukti galvą ir pats atsakymą rasti. Paprastai, šaltai, „moksliška“, be jokių emocijų.

Tą trumpo tylėjimo tarpą turbūt pirmą sykį ir tesupratau, jog ligi tol kaip ir nežinojau, kad šalia moko dar yra žmogus, dar yra gyvenimas, ne literatūriškas ir ne politiškas, bet turis savo logiką, labai paprastas, jeigu randi momentinį tinkamą žodį, ir labai komplikotas, jeigu to žodžio nerandi arba ir radęs nesugebi jo pasakyti. Tik tada supratau, kad žmogaus ryšio su žmogum niekur išmokyti negalima,

reikia augtę užaugti. Ir taip augti, kad ir žodžiai kartu su tavim augtų. Tada ir ieškoti jų nereikės. Jie patys ateis, kai bus reikalo atskleisti vienokią ar kitokią būseną. Kad ir pačią skaudžiausią. Kitiems jie visada ateina, kodėl ne man?

Mano galvojimą pertraukė Danutė.

— Gal ir negerai, kad nėra Antano. Labai prašiau, kad nevažiuotų. Žinojau, kad linų minti su bernais tai neis, tam jis perdaug išsidus, bet nors namo palydėti būtų atėjęs, o dabar matai...

— Tokiam tamsume nieko nematau, — burbtelėjau ir tuoj pagalvojau, kad mane tikrai velnias koks apėsdė, užuot šnekėjęs rimtai, bandau juokauti. O gal tai juokavimas skėstančio, kuris mato, kad tokiame momente jau viskas vistic.

— Kodėl tu negali rimtai pakalbėti? — supurtė man ranką. — Apie viską gali rimtai kalbėti, tik ne apie save. Kas yra?

— Ir apie tave? — pridėjau.

— Ir apie mane. Kodėl ne apie mane? Tik rimtai, ne pasijuokti.

— Tu ką tik sakei, kad šiandien nori juoktis, o taip jau įprasta, kad karalienės pily reikia juokdar.

— Patikty matyti verkiantį? Smagu būtų, ar ne? Iš džiaugsmo šokinėti intum?

— Kad moters juoka nuo ašarų teskiria labai plona sienelė. Kaip rūkomas popierėlis.

— Kad dabar vėl erzini?

— Aš nesierzinu. Tu mane tai visą laiką erzina ir tebeerzini. Atrodo, kad visa su manim, o naskum pokšt su kuo per galvą. Ne su kuo, su Antanu.

— O tu pats, kada rimtai pašnekėjai?

— Kada? Tai tu pasakyk, kada aš nerimtai šnekėjau. Ir norėdamas negalėčiau būti nerimtas. Aš

rimtas gimiau, rimtoje aplinkoje užaugau. Mūsų šeimoj visi buvom ir tebesam labai rimti, mokaėjom be gražių žodžių suprasti vienas kitą. Dabar suprantu ir tave. Tu tiki ne žmogum, bet jo žodžiais. Tu vis lauki kažin kokių žodžių, kažin kokių išaiškinimų. Tu ir dabar nežinai su kuo eini. Ir nepasitiki. Tau atrodo, jeigu čia būtų Antanas, tai paėmęs į glėbį namo parsineštų. Jis tave ir ant liežuvių galo parneštų.

Pats mačiau, kad viskas rieda pakalnėn, o aš pats lyg tyčia dar smarkiau stumteliu. Norėjau, labai norėjau sustoti ir pasukti atgal, bet neradau vietos, kur galėčiau užsikabinti.

— Žinoma, jeigu jis būtų buvęs, nebūčiau nė pasigėrusi. Tu pats žinai, kad niekada negėriau. Niekada savo gyvenime. Net ir iš Paparčių išėdavau blaiva. Prie lūpų tai pakeldavau, bet ir vėl padėdavau, o dabar vienas linais užvertė, lyg savo gyvenime mintuvų nebūčiau mačiusi, anas išsitrenkė, lyg su koku rimčiausiu reikalu. Dar pasakė: „Ko tau ten eiti. Ar namie darbo nebetur? Kelių kaimų bernus pajaukinti?“

— Tu jo taip labai nepeik, — įsiikišau. — Mane gali, aš vistic niekam netikęs, bet jo tai nepeik. Jis žino, kad smagiai pagyventi tų penkiolikos tūkstančių ilgam neįteka. Taip pat žino, kad tokio vyro jaunai žmonai reikės ir garbės ir pinigų, tai jau ir dabar lekia gaudyti.

— Tu ir vėl!

— Ką galiu padaryti, kad aš toks. Dėl to ir pasirinkai...

— Būk geras, nustok smaigstyti adatom, nes man irgi skauda.

Abu tylėjom.

(Bus daugiau)

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

GYVAJAM
LIETUVIŲ
TELKINYS

Kovo 19-21 d. savaitgalį teko praleisti Clevelando lietuvių telkinyje. Tai vienas gyviausių lietuvių telkinių laisvajam pasaulyje. Daugeliu metų iš Clevelando sklido "Čiurlionio" ansamblio garas ir garbė, iš Clevelando po lietuvių telkinius ne tik Šiaurės Amerikos žemyn, bet ir visam laisvajam pasaulyje skraidė ir tebeskaido Aleksandro ir Liudo Sagių vadovaujama reprezentacinė tautinių šokių grupė "Grandinėlės", plačiai pasiekdama ir amerikiečių auditorijas bei festivalus. Clevelande gyvena viena iš ryškiausių šių dienų lietuvių vokalinio meno reprezentantų — solistė Aldona Stempužienė, pianistai Andrius Kuprevičius, Smetonos ir kiti.

Kai Dievo Motinos parapija Clevelande perėmė lietuvių jėzuitai ir klebonu buvo paskirtas dinamiškos veiklos atstovas kun. Gediminas Kijauskas, Dievo Motinos parapija su jausia, originalia šventove, su šalia stovinčiu paminklu Žuvusių už Lietuvos laisvę prisiminimui, su didžiule auditorija ir mokyklos klasėmis tapo tarsi antruoju Jaunimo centru, tik šį kartą nebe Chicagoje, bet Clevelande. Iš klebono dinamiškos iniciatyvos parapijoje išsivystė tokia gyva dvasinė ir ypač kultūrinė veikla, kad jos apraiškos parapijoje rodo kiekvieną savaitgalį, kartais, kaip atrodo, kitoms institucijoms nebeapaliekančias net laisvos datos.

Tuo tarpu ir parapijos finansinis stovis atrodo gan tvirtas. Į rankas pateko sekmadienio, kovo 20 d., parapijos biuletenis. Jame buvo paskelbti ir praėjusio sekmadienio rinkliavos duomenys: daugiau negu 3,200 dol. Washingtono priklausomai vienai stambiai parapijai turtingu rajone. Tos parapijos sekmadienio rinkliavos dažniausia siekia per 2,000 dol. Šie skaičiai akivaizdžiai rodo, kaip finansinškai stipri yra Clevelando lietuvių Dievo Motinos parapija, šalia savo tiesioginių dvasinių uždavinių, išsivysčiusi ir gyvą lietuvių kultūrinę veiklą. Kartu tenka pabrėžti, kad Dievo Motinos parapija nėra ignoruojama ir amerikiečių: jiems taip pat vyksta pamaldos anglų kalba, pravedamos kolektyvijos, dažnai parapijai lanko vietas, vyksta ir pasako vaizdžius pamokslus apie tikintųjų padėtį Lietuvoje, apie jų kovą už savo teises, nes klebonas ir vikaras aukštąją Bažnyčios hierarchiją aprūpina Lietuvos pagrindinio spauda ir kita literatūra. Tadgi vardas Dievo Motinos parapijos, kuri tarnauja lietuviams ir skatina bei ugdo ne tik religinę, bet ir tautinę kultūrinę veiklą, yra aukštai gerbiama bei vertinama Bažnyčios hierarchijoje.

Prisimenu, prieš kurį laiką Šv. Mato katedroje Washingtono buvo atnaujuojamos. Mišios už vieną Amerikos žymiųjų asmenų. Mišiose dalyvavo ir tuo metu Washingtono besilankęs Amerikos lietuvių respublikonų federacijos pirmininkas inž. Anatolijus Milūnas. Pasibaigęs Mišioms, išvažiavo Hagas, Weinbergeris ir kiti aukštieji dignitarai. Milūnas dar stovinčio prie katedros. Kur buvęs nebuvo, išėjo iš katedros ir Mišias koncelebravęs Washingtono arkivyskupas J. Hickey, anksčiau buvęs Clevelando dioclezijos vyskupas. Užkalbino A. Milūną. Šis pasisakė esąs lietuvis. Arkivyskupo pirmas klausimas buvo: ar pažįsti jo gerą draugą kun. Gediminą Kijauską?

Tai dar vienas iš pavyzdžių, kai tautinė veikla neatstumia ir neužrūstina išmintingų Bažnyčios dignitarių. Išmintingi Bažnyčios dignitarai gerbia drąsius, sumanius klebonus ir kunigus, nors jie atstovauja mažumoms.

"GRANDINĖLĖS"
30-CIO ŠVENTEJE

Jau būrys metų prabėgo, kai Chicagoje tekdavo džiaugtis bei gėrėtis Clevelando "Grandinėlių" gastroliniais pasirodymais-koncertais, kuriuos visada stebėdavo pilnutėlė Marijos aukšt. mokyklos salė žiūrovų. Spauldėje pastebėjome pranešimus, kad šeštadienį, kovo 19 d. vakare, Dievo Motinos parapijos auditorijoje įvyks "Grandinėlių" 30 metų sukakties proga rengiamas koncertas su viešnia soliste Aldona Stempužiene. Pasirodys vienam kitam pranešimui, jie greit dingio iš spaudos puslapių. Pasiteiravę sužinojome, kad bilietai 800 publikos talpinančioje salėje labai greitai buvo išparduoti, kad Clevelando ir apylinkių lietuvių savajai suaktyvininkei "Grandinėlei" parodė nepaprastą dėmesį. Tačiau kun. G. Kijausko, Aleksandro ir Liudo Sagių, taip pat Marytės ir Kazio Marcinkevičių, gal dar ir kitų nežinomų bičiulių dėka, kad ir pavėluotai pasiteiravę, buvom aprūpinti geriausiais bilietais, pastoge ir susilaukėm tikrai šilto priėmimo.

Lietaus nusiaubtais greitkeliais, bėgančiais Marylando ir Pensilvanijos kalnų tarpukalnėmis per astuonias valandas pasiekė Clevelandą, čia radom žvaboką vėją, grasinantį žiemą. Kitos dienos vakare oro pranešimai jau skelbė, kad Chicagoje pagaliau iškrito 8 coliai sniego, kad sniego audra artėja į Ohio valstiją Clevelando link. Štai kokios ankstyvo pavasario gamtos išdaigos. O Washingtono po savaitės kitos jau turi pražysti vyšnios ir jų pasižiūrėti suplauks dešimtys tūkstančių turistų.

Tuo tarpu Clevelande į Dievo Motinos parapijos erdvą auditoriją, kur netrukus prasidės "Grandinėlių" suaktyvinis koncertas, masiškai plaukia lietuvių, su jais ir nemažai amerikiečių, kuriuos ankstesni "Grandinėlių" pasirodymai jau yra užbūrę. Kai kurios pirmosios kėdės rezervuotos miesto ir apskrities aukštesniems pareigūnams, nes "Grandinėlės" vardas ir garsas nuskambėjęs toli už savosios tautinės bendruomenės ribų.

Kai didžiojoje salėje publika užiminėja viena prie kitos suspaustas kėdes (kaip žinia, apie 200 žiūrovų nebegalėjo sutilpti salėn), nusileidžiam į apatinę salę, kur po koncerto vyks vaišės, kur bus pagerbti per 30 metų "Grandinėlei" vadovaujantys Aleksandra ir Liudas Sagiai bei visas "Grandinėlės" ansamblis, sužinom, kad ir čia visos vietos bus užimtos, kad toli gražu ne visi norintys dalyvauti galės sutilpti. Taigi Clevelando ir apylinkių lietuvių šį vakarą gyvena pakilia savosios "Grandinėlių" suaktyvine švente.

Daug pažįstamų veidų prabėga pro akis svetingam Clevelande dar prieš prasidedant koncertui. Tačiau, kai pamatau Aleksandrą Sagieną, ateinančią pasiramščiuojant aukštomis lazdomis, tiesiog išsigąstu. Pasirodo tik vakar, besirūpindama šios dienos koncertu, užkliuvo už laipto pakopos, paslydo ir išsinarino koją. Bet jos giedram veide šypsena. "Nenusimirit, koncertas įvyks", sako Aleksandra.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

Los Angeles, Calif.

TAUTINIŲ
NAMŲ
SUSIRINKIMAS

Lietuvių Tautinių namų metinis susirinkimas buvo kovo 20 d. šių namų salėje. Iš valdybos pranešimų paaiškėjo, kad namai rėmė jaunimą, duodant už nominalinį atlyginimą naudotis LJ Sąjungos reikalams patalpomis. Paskutiniuoju laiku baigiamos įrengti ir skautų būstinei patalpos, taip pat už nominalinį atlyginimą. Už šias paslaugas Jaunimo Sąjungos vardu susirinkime padėkojo T. Dabšys ir skautų vardu inž. V. Vidugiris. Daugiausia pajamų buvo gauta už išnuomojamą salę ir patalpas, o stambiausią išlaidų poziciją sudarė įvairūs namų pagerinimai ir išlaikymas. Kontrolės komisijos aktą perskaitė V. Gilyas.

Į valdybą, terminui pasibaigus ir nesant daugiau kandidatų, perrinkti J. Petronis ir V. Juodvalkis. Kontrolės komisija taip pat perrinkta ta pati: V. Gilyas, J. Mockus ir A. Mažeika.

Susirinkime buvo keliama įvairūs reikalai. Pageidauta, kad šalia valdybos, sėkmėsniam darbu, būtų sudaryta namų taryba iš buvusių steigėjų ir buv. pirmininkų. Atkreiptas dėmesys, kad pašalinta buvusi salėje lenta, kurioje buvo įrašyti šių namų dalininkų pavardės. Jei ta lenta nesiderina su naujai atremontuotos salės aplinka, tai turėtų būti padaryta nauja, gražesnė. Susirinkusiems šiam reikalui pritarus, valdyba pažadėjo pagaminti naują lentą. Taip pat buvo atkreiptas dėmesys, kodėl nepasirūpinama pataisyti stogą, nes lyjant, vanduo pro lubas veržiasi į salę. Ir čia valdyba pasižadėjo sutvarkyti, kai tik pasibaigs lietu sezonas. Dar buvo keliamas reikalas pakeisti namų įstatus, kad likvidacijos atveju turtas nepatektų valstybei arba neišsidalintų namų dalininkai, kurie mažiausia prie jų įsteigimo buvo prisidėję; iš tikrųjų pinigai turėtų tekti kokiems nors svarbiems lietuviškam reikalui.

Susirinkime dalyvavo 41 asmuo ir 50 buvo atsiuntę įgaliojimus. Po susirinkimo buvo vaišės.

Ig.M.

KONCERTAS
BAŽNYČIOJE

Gavėnia — susikaupimo laikas. Kaip jau lietuviams įprasta, tuo metu parapijoje vyksta kolektyvijos. Mūsų Šv. Kazimiero parapija tačiau mums visada šį susikaupimo laiką užbaigia dvasią pakeičiančiu religiniu koncertu. Taip ir šį kartą susirinkime išskirtinio grožio muzikinei šventei, kuri Verbų sekmadienį apvainikavo pakiliu nuotaikos programa.

Koncertą pradėjo jauni muzikai brolis ir sesuo Raimundas ir Kristina Mickai smuiku ir fleitos duetu „Adagio“. Gounod „Ave Maria“ atliko merginų trio — Vita Polikaitytė, Onutė Sepikaitė, Vilija Variakojytė, fleita Kristina Mickutė ir Aloyzas Jurgutis — vargonai. Hayden „Tristis ast anima mea“ atliko solistai Janina Čekauskienė ir Antanas Pavašaris, prie vargonų Raimonda Apeikytė. Komp. Dubois oratorijos „Paskutiniai septyni Kristaus žodžiai“ girdėjome tris ištraukas: įžangą — solo V. Polikaitytė, pirmąjį žodį — solistai Rimtautas Dabšys ir Antanas Pavašaris, drauge

Taip, koncertas įvyko. Jis buvo pakilius, kaip ir kiti to vieneto koncertai.

su parapijos chorą, ir ketvirtąjį žodį — solistas R. Dabšys ir choras, dirigentas A. Jurgutis, prie vargonų R. Apeikytė. Puikiai skambėjo 17 šimtmečio kompozitoriaus D. Duxehude „Jėzus, mano amžinasis džiaugsmas“ su soliste Stase Pautieniene ir dviem smuikais, R. Mickum ir V. Fledžinsku, o pabaigai — J. Gaidelio „Malda už tėvynę“, kurią atliko choras, vedamas Aloyzo Jurgučio.

Šis neperkrautas, muzikiniai išradingas koncertas buvo mums tikra dovana artėjančioms Velykoms ir parodė muziką A. Jurgučio įautrų ir originalių priėjimą prie tokių koncertų programos sudarymo. Mūsų solistai skambėjo nepaprastai gerai, o puiki naujiena buvo dviejų smuikų ir fleitos įvedimas, suteikiant rimtai muzikai taip reikalingų niuansų. Raimonda Apeikytė buvo puiki atgavai su chorą dirbančiam vadovui, parodydama mums dar vieną savo talento pusę.

Klebonui prel. J. Kučingui leidžiant, klausytojai programos atlikėjus įvertino šiltai plojimais.

RKV

RENGINIAIS
TELKIAMOS LĖŠOS

LB Vakarų apygarda, Los Angeles ir S. Monica apylinkės, šiuo metu telkia lėšas Pasaulio Liet. dienoms paremti. Visuomenė prašoma dosniai aukoti ir atsilankyti į šiuos renginius: Balandžio 30 d. L. A. Jaunimo sąjungos skyrius ruošia pokylį, kurio pelnas skiriamas atstovų kelionės išlaidoms ir Jaunimo kongresui. Savo atsilankymu paremsite jų pastangas.

Gegužės 15 d. — LB apylinkės ruošia gegužinę pas Mindeugą ir Violetą Gedgaudus. Bus skanus karštas maistas ir kitos idomybės.

Pasižymėkite šias datas jau dabar ir ruoškitės dalyvauti! Smulkesnės informacijos bus paskelbtos vėliau.

SUSIRINKIMAS IR
MINĖJIMAS

LB Los Angeles apylinkės metinis susirinkimas buvo kovo 13 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Pirm. D. Vizgirdienė trumpai nupasakojo praėjusių metų veiklą. Buvo rūpinamasi jaunimo reikalais, kreipiant dėmesį į lituanistinį švietimą ir tautinių šokių sambūrį. Gerai pavykęs N. Metų sutikimas. Iškilus aktualioms reikálams, suorganizuotas laiško rašymas. Paskutiniu metu kreipiamas dėmesys veikti ir socialinė kryptimi. Ragino remti Pasaulio Lietuvių dienų organizavimą Chicagoje. Kvietė susimokėti solidarumo mokestį.

Apie išd. padėti smulkų pranešimą, nurodyma atskiras pajamų ir išlaidų pozicijas, pateikė išd. R. Barauskaitė, o kontrolės komisijos vardu — A. P. Raulinaitis. Kalbėjo ir jaunimo vadovė O. Razutienė, paminėdama sėkmingą išvyką į Australiją. Dėkodama rėmėjams, priminė artimiausius šio sambūrio užmojus ir planus.

Po to buvo rinkimai. Pasibaigus terminui, (davę sutikimą) ir valdybą vėl buvo išrinkti: D. Vizgirdienė, V. Gedgaudienė, dr. A. Klorė ir O. Razutienė. Į apygardos suvažiavimą atstovais išrinkti: A. Audronis, M. Barauskas, J. Činga, J. Matulaitis, I. Medziukas, J. Motiejūnas ir B. Stančikas.

Susirinkimui pasibaigus, vyko „Aušros“ šimtmečio minėjimas, kurį pravedė V. Gedgaudienė. Paskaitą tema „Aušra ir aušrininkai“ skaitė I. Medziukas, lit. mokyklų inspektorius. Jis savo paskaitos pabaigoje sugretino „Aušros“ siektuosius idealus su dabar

tinės pagrindinio spaudos ok. Lietuvoje tikslais. Ištraukas iš „Aušros“ su giliu meniniu įsijautimu skaitė S. Pautienienė, S. Mikutaitytė ir A. Pečiulis. Programai pasibaigus, visi buvo pakviesti į žemutinę salę vaišėms.

Ig. M.

San Francisco, Calif.

VASARIO
ŠEŠIOLIKTOSIOS
MINĖJIMAS

Vasario 27-tą dieną San Francisco apylinkės lietuvių susirinko į Švento Jono parapiją, Milpitas, California, paminėti Vasario šešioliktosios šventę. Kunigas Pavalkis aukojė lietuviškas šv. Mišias. Visi giedojo giesmes, Kimui Gylui grojant vargonais. Per Komuniją Jūratė Raulinaitytė grojo cello, taip pat palydima Rimo vargonavimu.

Po mišių Bendruomenės pirmininkas Algis Bačinskas pravedė minėjimą. Romas Tervydis buvo kvietasis kalbėtojas. Išdėtinė Dalia Aleknie-nė pateikė metų apyskaitą. Buvo praversti naujos valdybos rinkimai. Išrinkti: Dalė Grybinaitė, Toliuz Jazbutis, Vytautas Mickevičius (pirmininku), Dalė Petrienė, Jūratė Raulinaitytė, Živilė Rawson, ir Žvaigždė Valentinaitė. Minė-

POPIEŽIAUS
DOKUMENTAS
PABĖGĖLIAMS

Popiežišką komisiją migracijos ir turizmo reikalams paskelbė dokumentą pabėgėlių sielovados klausimais, drauge išskeldama pabėgėlių problemos dramatišką pobūdį

jimo paskutinis punktas buvo meninė programa. Prisimeinant Maironio sukaktį, Dalė ir Tomas Grybinai perskaitė ke- lis Maironio eilėraščius. Jūris Germanas gitara paskambino ispanišką baladę ir Villa — Lobos Prelude. Sigitas Raulinaitis ir Gediminas Mažeika padėklamavo Maironio „Či-cinska“, o tautinių šokių šokėjai pasuko tris šokius.

Popietę užbaigėm vaišėmis ir pasisvečiavimu.

J. R.

dabartiniais laikais. Kaip yra pastebėjęs popiežius Jonas Paulius II, iš visų mūsų amžiaus tragedijų pabėgėlių problema yra galbūt skaudžiausia. Pabėgėlių klausimas turi paliesti kiekvieno žmogaus sąžinę. Šis klausimas ypač rūpi katalikų Bažnyčiai, kuri nesi-liauja raginusi pasaulio valstybes ir atitinkamas orga-nizacijas imtis reikiamų prie-monių pabėgėlių padėčiai pa-gerinti, ne tik ekonominėje, bet ir teisinėje plotmėje. Baž-nyčia savo galimybių ribose taip pat teikia konkrečią pa-galbą pabėgėliams, rūpinasi, kad bet kuriose aplinkybėse būtų apsaugotas pabėgėlio as-mens kilnumas, užtikrinta są-žinės laisvė, suteikta teisė ne-varžomai ugdyti savus pa-pročius, kultūrą. Didelė do-kumento dalis yra skiriama nurodymams pabėgėlių sielo-vados klausimais.

Bridal Directory

THE PEOPLE WHO MAKE IT HAPPEN TO YOU!

Harvey's Prime Rib
Specializing in
Weddings—Bridal
Showers, Rehearsal Dinners—
Up to 300 People
331 E. Ogden, Westmont, Ill.
789-2212

MT. GREENWOOD
FLORIST & GREENHOUSE
3942 W. 111th St.,
Chicago, Ill.
Telephone 779-1355
Flowers for Weddings &
All Occasions.

We Accept Visa & Master Card
10% Discount on any Purchase
With This Ad Only

JEI JOS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS | LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS
USSR KRASTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. 10019

TEL. — 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paakyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuojamas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos aktyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MOSŲ SKYRIAI:

Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	685-1684
Baltimore 31, Md. — 1825 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0080
Buffalo 12, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	885-0700
Chester, Pa. 19013 — 2819 W. 3 St.	Tel. 302-478-2871
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69th Street	925-2787
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Ave.	Tel.: 312-227-4850
Cleveland, Ohio 44134 — 5889 State Road	(216) 845-6078
Detroit 12, Mich. — 11601 Joe Campus Avenue	365-6780
Hamtramck, Mich. — 11339 Joe Campus Avenue	365-6740
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6350
New York 3, N. Y. — 78 Second Avenue	674-1940
New York 3, N. Y. — 324 E. 9 St.	475-7430
Miami Beach, Fla. 33139 — 1201 17 St.	305-673-6220
Philadelphia, Pa. 19123 — 1013 N. Marshall St.	215-WA-5-8878
Phoenix, Ariz. 85027 — 22047 Black Canyon Hwy.	602-442-8770
Rahway, N. J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennecott Ave.	301-558-4464
South River, N. J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9748

NAUTI SKYRIAI:

ROCKFORD, N. Y. — McKINNON RD. 315-466-3938

1983 METŲ KELIONĖS

5 — VIENOS SAVAITĖS EKSKURSIJOS: Birželio mėn. 19 d.; Birželio mėn. 26 d.; Liepos mėn. 10 d.; (Maskva/Vilnius/Maskva) Liepos mėn. 24 d.; Rugpjūčio mėn. 7 d.
Kainos: Iš Bostono/New Yorko — \$1333.00/\$1357.00 Iš Čikagos — \$1498.00/\$1540.00

3 — DVEJŲ SAVAIČIŲ EKSKURSIJOS: Gegužės mėn. 8 d.; Rugpjūčio mėn. 18 d.; Spalio mėn. 2 d. (Maskva/Vilnius/Ryga/Maskva)
Kainos: Iš Bostono/New Yorko — \$1285.00/\$1355.00 Iš Čikagos — \$1450.00/\$1520.00

KELIONĖ Į ROMA: Rugpjūčio mėn. 14 d. — Maskva/Vilnius/Maskva/ROMA
Kaina: Iš Bostono/New Yorko — \$1960.00 Iš Čikagos — \$2125.00.

(Dviejų savaitų Lietuvos ekskursijoms gali susidaryti galimybė pratęsti viešnagę Vilniuje)

„Laiškai Lietuviams“ 19 dienų „KELIONĖ Į SKANDINAVIJĄ“ — 1983 m. birželio mėn. 4 d.
Kaina iš New Yorko — \$2295.00 Iš Čikagos — \$2435.00

„Laiškai Lietuviams“ 15 dienų „ISPANJA/LIURDAS/PARYŽIUS“ — 1983 m. rugpjūčio mėn. 27 d.
Kaina iš New Yorko — \$1795.00 Iš Čikagos — \$2045.00

Tarpininkaujame norintiems užsakyti automobilių giminėms Lietuvoje.

VISOS INFORMACIJOS, REGISTRACIJA IR BROŠIŪROS:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643

Tel. (312) 238-9787